

“Знедолена природою дитина не повинна знати, що вона малоздібна, що у неї слабкий розум, слабкі сили. Виховання такої дитини має бути у сто разів ніжнішим, чуйнішим, дбайливішим”.

В.О.Сухомлинський

Деякі аспекти, щодо організації освітнього процесу в інклюзивних групах Кропивницького вищого професійного училища

*Заступник директора
з навчально-виховної
роботи КВПУ
Кривенко Наталія
Анатоліївна*

Основні етапи організації освітнього процесу в інклюзивних групах:

1. видача наказу “Про організацію інклюзивного навчання”;

2. призначення відповідального майстра виробничого навчання за учнем з особливими освітніми потребами;

УКРАЇНА
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
КИРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КРОПИВНИЦЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ
25030, м. Кропивницький, вул. Шашкева, 4, тел. /факс: (0522) 37-10-31 cpu-9@ukr.net

НАКАЗ

від 31.08.2020 року

№ 252 - Д

*Про організацію інклюзивного
навчання в групі Л-01*

З метою забезпечення доступу до здобуття якісної освіти дітьми з особливими освітніми потребами та згідно Постанови КМУ від 10 липня 2019 року № 636 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у П(П)О»

НАКАЗУЮ:

1. Відкрити з 01.09.2020 року групу Л-01 з інклюзивним навчанням, в якій навчається учениця з особливими освітніми потребами Садовенко Оксана Володимирівна.
2. Призначити відповідальним майстром виробничого навчання у групі Л-01: Дробніченко Н.В.
3. Затвердити Програма психолого-педагогічного супроводу учнів з особливими потребами (інвалідністю) на 2020-2021 навчальний рік (додаток).
4. Практичному психологу Окуневій А.Ю. та соціальному педагогу Железняк Ю.О.:
  - до 7 вересня 2020 року підготувати Рекомендації педагогічним працівникам, щодо особливостей організації освітнього процесу в інклюзивній групі Л-01 та затвердити в установленому порядку;
  - протягом навчання забезпечити психолого-педагогічне супроводження Садовенко О.В.
5. Класному керівнику Бережній Н.Я. залучити ученицю Садовенко О.В. до позакласної роботи з урахуванням його інтересів, нахилів, здібностей, побажань, індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності та стану здоров'я.
6. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Олександр РАЦУЛ

3. затвердження Програми психолого-педагогічного супроводу учнів з особливими потребами на навчальний рік:

Програма

психолого-педагогічного супроводу учнів з особливими потребами на 2020-2021 навчальний рік

№ з/п	Назва заходу	Термін виконання	Відповідальний
1	2	3	4
<i>1. Педагогічний супровід учнів з особливими потребами</i>			
1.1	Вивчення особових справ дітей І курсу даної категорії	вересень	Соціальний педагог, майстри в/н
1.2	Здійснювати оновлення банку даних дітей з особливими освітніми потребами, шляхом своєчасного виявлення та обліку	протягом року	Соціальний педагог, майстри в/н
1.3	Спостереження за навчальною діяльністю учнів даної категорії	протягом року	Соціальний педагог, класні керівники
1.4	Залучення до участі в гуртковій діяльності та позакласної роботи відповідно до стану здоров'я, їх можливостей та здібностей.	протягом року	Заступник директора з НВР, соціальний педагог, класні керівники, керівники гуртків
1.5	Виявлення в учнів з особливими освітніми потребами якостей, властивостей, умінь, здібностей	протягом року	Соціальний педагог, практичний психолог, класні керівники
1.6	Систематичне заохочення учнів з особливими освітніми потребами за успіхи в навчанні	протягом року	Класні керівники, майстри в/н, соціальний педагог
1.7	Створити інформаційні ресурси з інклюзивної освіти (розділи на сайті училища, віртуальні бібліотеки тощо) для підтримки батьків дітей з особливими освітніми потребами у визначенні та отриманні доступу до існуючих послуг, забезпечення методичної підтримки учителів	І квартал	Заступник директора з НВР, соціальний педагог, бібліотекар
<i>2. Психологічний супровід учнів з особливими потребами</i>			
2.1	Дослідження соціальної ситуації розвитку учнів з інвалідністю	вересень-жовтень	Соціальний педагог, практичний психолог
2.2	Дослідження психічного стану учнів з інвалідністю	вересень-жовтень	Практичний психолог
2.3	Психологічне дослідження зон ризику учнів (конфліктність, тривожність, агресивність та ін.)	жовтень-листопад	Практичний психолог
2.4	Оформлення індивідуальних карт учнів з інвалідністю	жовтень-листопад	Соціальний педагог, практичний психолог
2.5	Психологічне спостереження на уроках в/н за поведінкою учнів	протягом року	Практичний психолог, соціальний педагог

2.6	Індивідуальні психологічні консультації учнів з особистих питань, психологічний супровід	протягом року (за запитом)	Практичний психолог, соціальний педагог
2.7	Консультації класних керівників, майстрів в/н щодо психологічних особливостей учнів зазначеної категорії, ефективних способів взаємодії з ними та заходів педагогічного супроводу	протягом року	Практичний психолог, соціальний педагог
2.8	Індивідуальне консультування батьків щодо психологічних особливостей та поведінки їх дітей	протягом року	Практичний психолог, соціальний педагог
2.9	Проведення розвивальних та корекційних занять з учнями-інвалідами, формування адекватної самооцінки та рівня домагань, розвиток комунікативних якостей особистості	протягом року	Практичний психолог, соціальний педагог
2.10	Проведення групових занять з метою формуванню толерантного ставлення до дітей, що потребують особливої уваги	вересень-травень	Практичний психолог, соціальний педагог
2.11	Залучення учнів з особливими потребами в освітній простір шляхом проведення тематичних заходів, зустрічей, тренінгових та розвивальних занять	протягом року	Практичний психолог, соціальний педагог
2.12	Забезпечення організації безкоштовного харчування учнів даної категорії	протягом року	Соціальний педагог
2.13	Проведення просвітницької роботи серед педагогічного колективу та батьків щодо впровадження інклюзивної освіти	протягом року	Практичний психолог, соціальний педагог
2.14	Індивідуальна соціально-перетворювальна робота з учнями-інвалідами схильними до асоціальної поведінки, через проведення виховних просвітницьких заходів	протягом року	Практичний психолог, соціальний педагог

Заступник директора з НВР

Практичний психолог

Соціальний педагог

Наталія Кривенко

Алла Окунева

Юлія Железняк

4.забезпечення психолого-педагогічного супроводження;

здійснюється за такими етапами:

1. Психодіагностичний етап.
2. Оформлення документації.
3. Розробка та затвердження індивідуальних програм навчання і розвитку учнів з рекомендаціями для педагогічних працівників і батьків.
4. Розвиваюча робота.
5. Індивідуальний супровід учня.
6. Робота з учнівським колективом.
7. Індивідуальна робота з педагогічними працівниками та батьками.
8. Створення власної навчально-методичної та інформаційної бази.
9. Моніторинг результативності освітнього процесу.
10. Виявлення та прогнозування можливих проблем.
11. Розробка шляхів корекції можливих негативних наслідків.

5. розробка рекомендацій педагогічним працівникам, щодо особливостей організації освітнього процесу в інклюзивній групі.

Основні правила при роботі з учнями з вадами слуху:

- Розмістити робоче місце учня на першій парті так, щоб учень постійно бачив обличчя викладача для використання неушкоджених аналізаторів.
- Врахувати відстань, на якій мовлення сприймається найбільш оптимально.
- Не ходити по аудиторії під час викладення нової теми або під час пояснення.
- Не говорити одночасно більше ніж одна людина.
- Говорити чітко, повільно та зрозуміло.
- Слідкувати за учнем, щоб він не перевтомлювався.
- Знизити вимоги до письмових робіт учня.
- Надавати більше часу для виконання завдання.
- Адаптувати вправи відповідним чином, розробіть завдання у вигляді тестів тощо.
- Говорити з учнем на нижчих тонах, переконуватися, що учень добре чує звуки т, к, с, п, є, ф, ш.
- Не говорити голосно, оскільки звук викликає больові відчуття у учнів з вадами слуху.
- Створити такі умови, щоб заохотити учня до спілкування з одногрупниками.
- Розвивати віру та впевненість у собі.
- Спростувати власне мовлення під час пояснення матеріалу, оскільки учні з вадами слуху не розуміють значення деяких слів.
- Учні з вадами слуху можуть неправильно оформити свій вислів, тому слід терпляче та спокійно виправити неточності і попросити повторити правильний варіант.

Основні правила при роботі з учнями з церебральним паралічем (ДЦП):

- Забезпечити безперешкодний шлях учня до робочого місця.
- Забезпечити допомогу учневі (потримати двері доки заїде візок, під час подолання сходів чи порогів тощо).
- Навчитися використовувати допоміжні технології.
- Слідкувати за учнем, щоб він не перевтомлювався.
- Говорити з учнем на нижчих тонах, переконуватися, що учень добре чує звуки т, к, с, п, є, ф, ш.
- Знизити вимоги до письмових робіт учня.
- Визначити які йому зручніше використовувати спеціальні пристосування, комп'ютер чи інші технічні засоби.
- Стежити, щоб необхідні матеріали, навчальне приладдя, були у межах досяжності учня.
- Не обтяжувати учня надмірним піклуванням. Допомогати коли напевно знаєте, що він не може щось подолати, або коли він звернеться по допомогу.
- Надавати більше часу для виконання завдання.
- Адаптувати вправи відповідним чином, розробіть завдання у вигляді тестів тощо.

6. розробка Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в Кропивницькому вищому професійному училищі;

Положення про команду психолого-педагогічного супроводу учня з особливими освітніми потребами в Кропивницькому вищому професійному училищі

I. Загальні положення

1. Це положення визначає основні принципи, завдання та функції, а також порядок організації діяльності команди психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами (далі – Команда супроводу), які здобувають освіту в умовах інклюзивного навчання в закладі професійно (професійно-технічної) освіти.

2. Персональний склад Команди супроводу затверджують наказом керівника освіти, в якому здобувають освіту учні з особливими освітніми потребами.

3. Команда супроводу дитини з особливими освітніми потребами співпрацює з інклюзивно-ресурсним центром з питань надання корекційно-розвивальних послуг та методичного забезпечення її діяльності.

II. Склад учасників Команди супроводу

1. Склад Команди супроводу визначається з урахуванням освітніх потреб учні з особливими освітніми потребами.

2. До складу Команди супроводу учні з особливими освітніми потребами входять учасники:

- заступник директора з НВР;
- класний керівник;
- викладачі;
- майстер виробничого навчання;
- практичний психолог;
- соціальний педагог;
- батьки або законні представники учня;
- сестра медична.

III. Принципи діяльності Команди супроводу

1. Основними принципами діяльності Команди супроводу є:

- повага до індивідуальних особливостей учня з особливими освітніми потребами;
- дотримання інтересів учня з особливими освітніми потребами, недопущення дискримінації та порушення її прав;
- командний підхід;
- активна співпраця з батьками дитини з особливими освітніми потребами, залучення їх до освітнього процесу та розробки індивідуальної програми розвитку;
- конфіденційність та дотримання етичних принципів;
- міжвідомча співпраця.

IV. Завдання Команди супроводу

1. Команда супроводу виконує наступні завдання:

- збір інформації про особливості розвитку дитини, її інтереси, труднощі, освітні потреби;
- визначення напрямків психолого-педагогічних та корекційно-розвивальних послуг, що можуть бути надані в межах закладу на підставі висновку інклюзивно-ресурсного центру, та забезпечення надання цих послуг;
- розроблення індивідуальної програми розвитку для кожної дитини з особливими освітніми потребами та моніторинг її виконання з метою коригування та визначення динаміки розвитку учня;
- надання методичної підтримки педагогічним працівникам закладу з організації інклюзивного навчання;
- створення належних умов для інтеграції учнів з особливими освітніми потребами в освітнє середовище;
- проведення консультативної роботи з батьками учнів з особливими потребами щодо особливостей їх розвитку, навчання та виховання;
- проведення інформаційно-просвітницької роботи у закладі серед педагогічних працівників, батьків і учнів з метою недопущення дискримінації та порушення прав дитини, формування дружнього та неупередженого ставлення до учнів з особливими освітніми потребами.

V. Основні функції учасників Команди супроводу

Адміністрація закладу освіти (директор або заступник директора з НВР):

- формування команди супроводу;
- призначення відповідальної особи щодо координації розроблення індивідуальної програми розвитку;
- організація роботи Команди супроводу;
- контроль за виконанням завдань учасниками Команди супроводу своїх функцій;
- розроблення спільно з іншими учасниками Команди супроводу індивідуального плану учня з особливими освітніми потребами до розроблення і погодження індивідуальної програми розвитку;
- оцінка діяльності педагогічних працівників, залучення до реалізації індивідуальної програми розвитку; моніторинг виконання індивідуальної програми розвитку.

Практичний психолог:

- вивчення та моніторинг психічного розвитку учня;
- психологічний супровід учня;
- надання корекційно-розвивальних послуг учню згідно з індивідуальною програмою розвитку;
- надання рекомендацій, консультацій та методичної допомоги педагогічним працівникам закладу у роботі з учнем з особливими освітніми потребами;
- консультативна робота з батьками з особливими освітніми потребами;

- просвітницька робота щодо формування психологічної готовності в учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі.

Соціальний педагог:

- соціально-педагогічний патронаж учня з особливими освітніми потребами та її батьків;
- виявлення соціальних проблем, які потребують негайного вирішення, при потребі, направлення до відповідних фахівців з метою надання допомоги;
- вивчення соціальних умов розвитку учня з особливими освітніми потребами;
- соціалізація учня з особливими освітніми потребами, адаптація її у новому колективі;
- залучення учня з особливими освітніми потребами до участі в гуртках, секціях з урахуванням її можливостей; надання рекомендацій учасникам освітнього процесу щодо шляхів ефективної інтеграції дитини з особливими освітніми потребами в колектив однолітків, формування позитивного мікроклімату в колективі, подолання особистісних, міжособистісних конфліктів;
- захист прав учня з особливими освітніми потребами, за відповідними дорученням представлення її інтересів у відповідних органах та службах.

Майстер виробничого навчання / класний керівник:

- забезпечення освітнього процесу учня з урахуванням особливостей її розвитку та індивідуальної програми розвитку;
- підготовка інформації для учасників засідання Команди супроводу про особливості навчально-пізнавальної діяльності учня з особливими освітніми потребами, її сильні сторони та потреби, результати виконання учня навчальної програми;
- участь у підготовці індивідуального навчального плану дитини з особливими освітніми потребами; визначення спільно з іншими педагогічними працівниками рівня досягнення кінцевих цілей навчання, передбачених індивідуальною програмою розвитку; створення належного мікроклімату в колективі;
- надання інформації батькам про стан засвоєння навчальної програми учня з особливими освітніми потребами.

Сестра медична:

інформування учасників Команди супроводу про стан здоров'я учня та її психофізичні особливості.

VI. Організація роботи Команди супроводу

1. Загальне керівництво Командою супроводу дітей з особливими освітніми потребами покладається на директора або на заступника директора з НВР, який несе відповідальність за виконання покладених на Команду супроводу завдань та розподіл функцій між її учасниками.
2. Робота Команди супроводу здійснюється в межах основного робочого часу працівників.
3. Однією з організаційних форм діяльності Команди супроводу є засідання її учасників, яке проводиться не менше трьох разів протягом навчального року. За потреби скликаються позачергові засідання.
4. Головою засідання Команди супроводу є директор або заступник директора з НВР.
5. Рішення Команди супроводу приймаються за результатами колегіального обговорення інформації кожного її учасника відкритим голосуванням (за умови присутності на засіданні не менше 2/3 від загального складу).
6. Рішення засідання Команди супроводу оформляється протоколом, який веде секретар засідання. Протокол засідання підписується головою, секретарем та усіма учасниками засідання.
7. Секретар призначається із числа складу постійних учасників Команди супроводу.

VII. Організація надання психолого-педагогічних та корекційних послуг учню з особливими освітніми потребами.

1. Відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру, індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності), результатів психолого-педагогічного вивчення дитини Команда супроводу складає індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами впродовж 2-х тижнів з моменту початку освітнього процесу.
2. Команда супроводу переглядає індивідуальну програму супроводу розвитку з метою її коригування та визначення прогресу розвитку дитини на рік.
3. Команда супроводу визначає способи адаптації освітнього середовища, навчально-виробничих матеріалів відповідно до потенційних можливостей та з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини з особливими освітніми потребами.
4. Надання психолого-педагогічних та корекційних послуг здійснюється шляхом проведення індивідуальних і групових занять.
5. У разі виникнення труднощів у реалізації індивідуальної програми розвитку, Команда супроводу звертається до фахівців інклюзивно-ресурсного центру щодо надання методичної допомоги.
6. Команда супроводу формує та узгоджує з батьками розклад корекційно-розвиткових занять дитини з особливими освітніми потребами.
7. Корекційно-розвиткові заняття згідно з індивідуальною програмою розвитку проводяться педагогічними працівниками професійно-технічного закладу або залученими фахівцями інклюзивно-ресурсного центру та інших установ, які мають право здійснювати освітню діяльність у сфері освіти.

Заступник директора з НВР

Наталія КРИВЕНКО

7. залучення до позакласної роботи з урахуванням його інтересів, нахилів, здібностей, побажань, індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності та стану здоров'я.

Так училищі створені необхідні умови для навчання та виховання осіб з особливими освітніми потребами, які потребують умов інклюзивної освіти для отримання професійної (професійно-технічної) освіти за державним замовленням за відповідними професійними напрямками:

- комп'ютерні мережі;
- економічний напрямок.

Для забезпечення головних завдань інклюзії в училищі створені інклюзивні групи з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

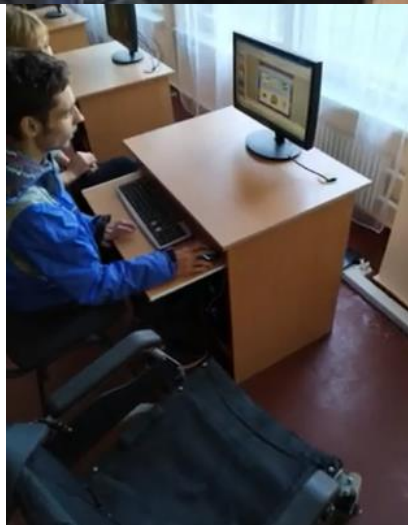

Відповідно до Міжнародної класифікації стандартів освіти в закладі особливі освітні потреби мають учні, навчання яких потребує додаткових ресурсів. Такими додатковими ресурсами є: педагогічні працівники та спеціалісти психологічної служби, дидактичні матеріали, матеріально-технічна база (пандус, кнопка виклику, спеціально обладнані приміщення).

Кропивницьке вище професійне училище є одним з перших закладів професійної (професійно-технічної) освіти міста Кропивницького, яке почало впроваджувати інклюзивну форму навчання та практично втілювати формулу «від рівних прав – до рівних можливостей», що вважається пріоритетним у більшості європейських країн.

“Супергерої серед нас”

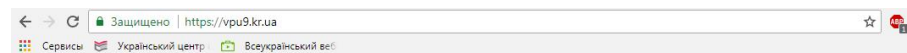
Кропивницький 2019

НАША АДРЕСА:

25030, м.Кропивницький,
вул. Шатила, 4,
тел. /факс (0522)
37-10-31

vpu-9@ukr.net

Кропивницьке ВПУ
професійна освіта

Головна Новини Абітурієнту Професії Діяльність Звіти Контакти

Кропивницьке вище професійне училище

Створюємо світле майбутнє

Вітаємо Вас на нашому сайті! Тут розміщено відомості про доступні в закладі освітні програми, а також інформацію про порядок прийому. Звертайтеся до нас з будь-яких питань. Ми чекаємо на Вас в училищі.

Відео

Дистанційне навчання